

Martinus

A Szombathelyi Egyházmegye havilapja

XVII. ÉVFOLYAM 10. SZÁM

2024. OKTÓBER

ÁRA: 300 FT

www.martinus.hu

40 NAP AZ ÉLETÉRT

IMA, BÖJT ÉS BÉKÉS JELENLÉT A MAGZATOKÉRT

40 nap az életért

Ima, böjt és békés jelenlét a magzatokért, családokért és egészségügyi dolgozóknak

A 40 nap az életért egy nemzetközi imaszolgálat, melynek során több mint egy millió önkéntessel, harminc kampány eredményeként húszezer baba megszülethetett. A mozgalom során egészségügyi dolgozók százai tértek meg és több száz abortusz központ bezár. Az őszi, szeptember 25. és november 3. között zajló kampányhoz először csatlakozik Szombathely. Az imaszolgálat szombathelyi koordinátorával, Kosári Anett-tel és Székely János megyéspüspökkel Kerényi Kata, a Mária Rádió önkéntese beszélgetett.

Honnan indult ez a kezdeményezés és mikor érte el Magyarországot?

K.A.: A kezdeményezés az Egyesült Államokból ered, ahol ún. abortusz klinikákon végzik a terhesség megszakításokat. Az egyik ilyen nagy cég a Planned Parenthood, ami magyarra fordítva tervezett szülőséget jelent, de gyakorlatilag itt a magzatok életét oltják ki. Miután a Planned Parenthood terjeszkedni kezdett, Texasban 2004-ben négy életvédő ügy gondolta, hogy 40 napon keresztül éjjel-nappal kiállnak, böjtölnek a klinikák előtt és váltott imával kiállnak az abortuszok ellen. Ebben az évben 28%-kal csökkent is az abortuszok száma. Odáig jutottak ezzel a kezdeményezéssel, hogy 2007-től országos, majd nemzetközi mozgalommá vált, több önkéntes csatlakozott hozzájuk. Jelenleg a világ 64 országában jelen vannak. Magyarországon 2017-ben Budapesten indult ez az imaszolgálat.

Az egyház mikor kapcsolódott be az életvédelemmel kapcsolatos kérdésekbe?

Sz.J.: A kisgyermek elpusztítása az édesanya méhében sajnos évezredes gyakorlata az emberiségnek. Már az ősi Egyiptomban is megvolt. Az egyház mindig is védte a megfogant életet. Az egyik első őskeresztény iratunk a Diognétoszhoz írt levél azt mondja, hogy „Mi keresztények így élünk: az életet tiszteljük, a magzatot nem pusztítjuk el.” Tehát amióta kereszténység létezik, ez az alap meggyőződés mindig is áthatotta a keresztények szívét. Miért? Mert az élet teljesen nyilvánvalóan a fogantatással kezdődik. Hogy ezt mikor vágják el, egy hónap után, hat hónap után, vagy a születés után pusztítják el, ez csak fokozati különbség, lényegi különbség nincs. Sokan azt mondják az abortusz pártolói között, hogy a nőnek joga van a saját testéhez, és elfelejtik, hogy ez a kicsi új élet nem a nő testének a része, hanem csak az ő ideiglenes lakója. Az egyház próbálja védeni az életet, próbál kiáltani az életért. Mennyire fontos lenne ma is kiáltanunk a megfogant életekért, akkor is, ha a gyermek sérült, mert éppen olyan méltósága van, mint bárki másnak. Az abortusz nem csak a gyermek számára tragédia, hanem az édesanyja életében is egy óriási seb lesz, mert a legszentebb hivatásában, az anyai hivatásban kap egy óriási sebet. Az asszony ebben a szörnyűségben nem csak elkövető, hanem áldozat is. Éppen ezért, amikor az abortusz ellen tenni akarunk, fontos ezt is világossá tenni, hogy ebből a bűnből is van bocsánat, van kiút. Ezeknek a kisgyermeknek az élete az Isten országában beteljesedik. Ott ők ártatlan, kristálytiszt lelkek, akik az édesanyjukért is imádkoznak, megbocsátanak neki, megértik őt. Ezért is nagyon jó, ha egy édesanya nevet ad az elvetetett babájának is, bocsánatot kér tőle, kéri az ő imáját. Van gyógyulás az abortusz bűnére, sebére is.

Anett, vannak emberek, akik már ott állnak mögötted és várják, hogy ez a program megvalósulhasson?

K.A.: Igen, már vannak, de folyamatosan várjuk a jelentkezéseket. Szeptember 25. és november 3. között zajlik a 40 nap az életért itt Szombathelyen is, ez egy nemzetközileg meghatározott időpont. A kórház közelében fogunk imádkozni közterületen, tehát ha valaki éppen arra jár és megtetszik neki a tevékenységünk, akkor bátran csatlakozhat, odajöhet. Az nagyon fontos, hogy ez egy politikamentes, csendes, békés imakiállítás, ami mindenki számára nyitott, ökumenikus. A nyitó alkalom szeptember 25-én szerdán lesz, 14-től 16 óráig tart az imaalkalom, és 16.30-tól szentmise lesz az Annunciáta ház kápolnájában, melyet Székely János püspök atya fog tartani. Ide is mindenkit szeretettel várunk! A kampány ideje alatt hétköznapokon, hétfőn 10 és 12 óra között, szerdán 16-tól 18 óráig, pénteken pedig 14-től 16 óráig tartanak az imaalkalmak.

Miről lesztek majd megismerhetőek?

K.A.: Egy molinót tervezünk, hogy láthatóak legyünk a kórház közelében. Mi az utcán senkit nem fogunk megszólítani, ha valaki odajön, szívesen beszélgetünk vele. Általában úgy van, hogy váltott imádkozók vannak, legalább ketten ott kell, hogy legyenek. A 40 napnak az ima és a békés jelenlét a fő profilja, a segítségnyújtást mi csak közvetetten tudjuk biztosítani, de ha valaki segítségre szorul, akkor mindenképpen tudunk adni elérhetőséget, illetve anyagokat ezzel kapcsolatban.

A beszélgetést teljes terjedelmében meghallgathatják a QR-kód alatti linken.

Helyszín:

Szombathely, Markusovszky Lajos utca és dr. István Lajos körüti körforgalomnál

Időpontok:

hétfő: 10-12
szerda: 16-18
péntek: 14-16 óráig

Helyszín:

Zalaegerszeg, Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház Zárda utcai bejárata felől

Időpontok:

október 2. (szerda) 17-19 óra
október 9. (szerda) 17-19 óra
október 16. (szerda) 17-19 óra
október 23. (szerda) 13-15 óra
november 3. (szerda) 13-15 óra

További információk: www.40napazeletert.hu

Megőrizni értékeinket

Népi vallásosság a XXI. században

Szeptember 16-án mutatták be Perenyében Medgyesy-Schmikli Norbert új könyvét, amely **A gyógyulás helye** címet viseli. A kiadványban Szent Vid mártír hazai tiszteletéről, Velem-Szentvid történetéről, áhítatformáiról és a perenyéiek fogadalmi zarándoklatáról esik szó. A népi vallásosság aktualitásáról és modernségéről beszélgettünk a szerzővel. Az interjút teljes terjedelmében a 2024-es Szombathelyi Egyházmegyei Kalendáriumban olvashatják.

Amikor egy-egy témát, interjút szervezek, igyekszem a helyi sajátosságokat felkutatni: hogyan élnek meg kereszténységüket a mindennapokban emberek, közösségek. Perenye esetében nem csak az a különleges, hogy itt a közösség nem 10–15 főt jelent, hanem a falu népének jelentős részét. Évszázadokra nyúlik vissza a hagyományok őrzése, saját vallási kincsek átadása. De mit is takar ez a kincs, és miért is értékes a magyar népzene, a népi vallásosság szempontjából mindaz, amit Perenyében találtál a gyűjtőmunkád során?

Napjainkban – mind a gyakorlatban, mind a tudományos kutatás terén – kevésbé népi vallásosságról, inkább megélt vallásosságról beszélünk. A népénekek, néphagyományok, amennyiben megfelelő tartalommal, irodalmi és zenei értékkel rendelkeznek, a hiteles vallásgyakorlat megfelelő eszközeiként alkalmazhatók, tehát jelentőségükben túlmutatnak a néprajz- és a zenetudomány keretein. Perenye életéből említek néhány példát: a vásár- és ünnepnap misék előtti fél órás közös éneklés a biblikus és liturgikus eredetű Szentháromság-olvasóval, amely a mennyei templomot varázsolja a földi templomba: „Szent, Szent, Szent a Seregek Ura, Istene, teljes az ég és a föld az ő dicsőségével!

Áldás, fényesség, bölcsesség, hálaadás, tisztelet, erő, erősség a mi Istenünknek!” A Szent Vendel-körmenetet a jellegzetesen perenyéi népi gregorián zsolnártónusokon megszólaló, még nyelvében is helyi változatokat őrző latin nyelvű népvesperás nyitja meg. Gondoljuk végig ezt a liturgikus csodát: az ókeresztény római bazilikák vasárnapi vespérásának zsolnártónusát szólal meg egy kis kőszeghegyaljai zsákfaluban, helyi változatban! Az ugyancsak ókeresztény eredetű, minden kérését magába foglaló Mindenszentek litániája szintén helyi népi gregorián variánsban él. A karácsonyi Jézuska-várás – tíz éven át Rétfalvi Balázs, 2022-től Reményi Rebeka vezetésével – a legértékesebb népekekkel és a helyi betlehemes játékkal jelenítik meg a gyermekek Jézus Krisztus megtestesülésének csodáját és üdvösségtörténeti eseményeit a világ teremtésétől Ádám bűnbeesésén, az angyali üdvözlésen és Jézus születésén át a pásztorkok és a háromkirályok hódolatáig. Ágota védőszent ünnepén, február 5-én szintén saját énekek szólnak. A Perenyéi Hagyományörző Egyesület Férfi Népdalköre és nótafája, Hollósi László vezetésével a helybeliek – szintén helyi melódiával – tisztán énekelve jelenítik meg Krisztus szenvedésének történetét virágvasárnap a Máté-passióval.

A mai zaklatott világban már nemcsak az üdvtörténetet és nemzetünk ünnepeit, hanem az emberi élet fordulóit sem lehet méltó módon megélni, de a temetés előtti estén a perenyéi templomban tartott halottvirrasztó az örök élet lelkigyakorlataként búcsúzik az elhunytól, miközben az előénekes asszonyok, a Csire Zsuzsanna vezette Bokréta Népdalkör tagjai az elhunyt nevében énekelnek és köszönnek el a családtagoktól és a falu közösségtől. A perenyéi népi gyűjtés valójában a Nyugat-Dunántúl szakrális néphagyományának reprezentánsa, amely 2017-től a Vas Megyei Értéktár része.

Hazánkban mennyire volt jellemző, hogy településeknek saját zenei hagyományai, vallási szokásai vannak?

A vallásos témájú népének és a világi témájú népdal édesestevérek. A XX. századi népzene gyűjtés mintegy negyven ezer(!) népéneket őrzött meg az egész magyar nyelvterületről, a Lajtától a moldvai Prut folyóig. Minden kistájnak, sőt, benne az egyes kisközösségeknek, falvaknak megvolt a saját szöveg- és dallamvariánsa. Különösen szépek a hajlításokkal, ékítésekkel bővített, ezáltal elmélkedésre még alkalmasabb népénekek. Ez a hangzó és részben lejegyzett gyűjtés egy bármikor és bármelyik magyar tájegységben feleleveníthető szellemi-lelki génbank.

Arra adott-e választ a kutatás, hogy miként, hogyan alakulhatott ki ez a sajátos perenyéi népi vallásosság? Ennek köze volt ahhoz, hogy sokáig csak ritkán járt pap a faluban?

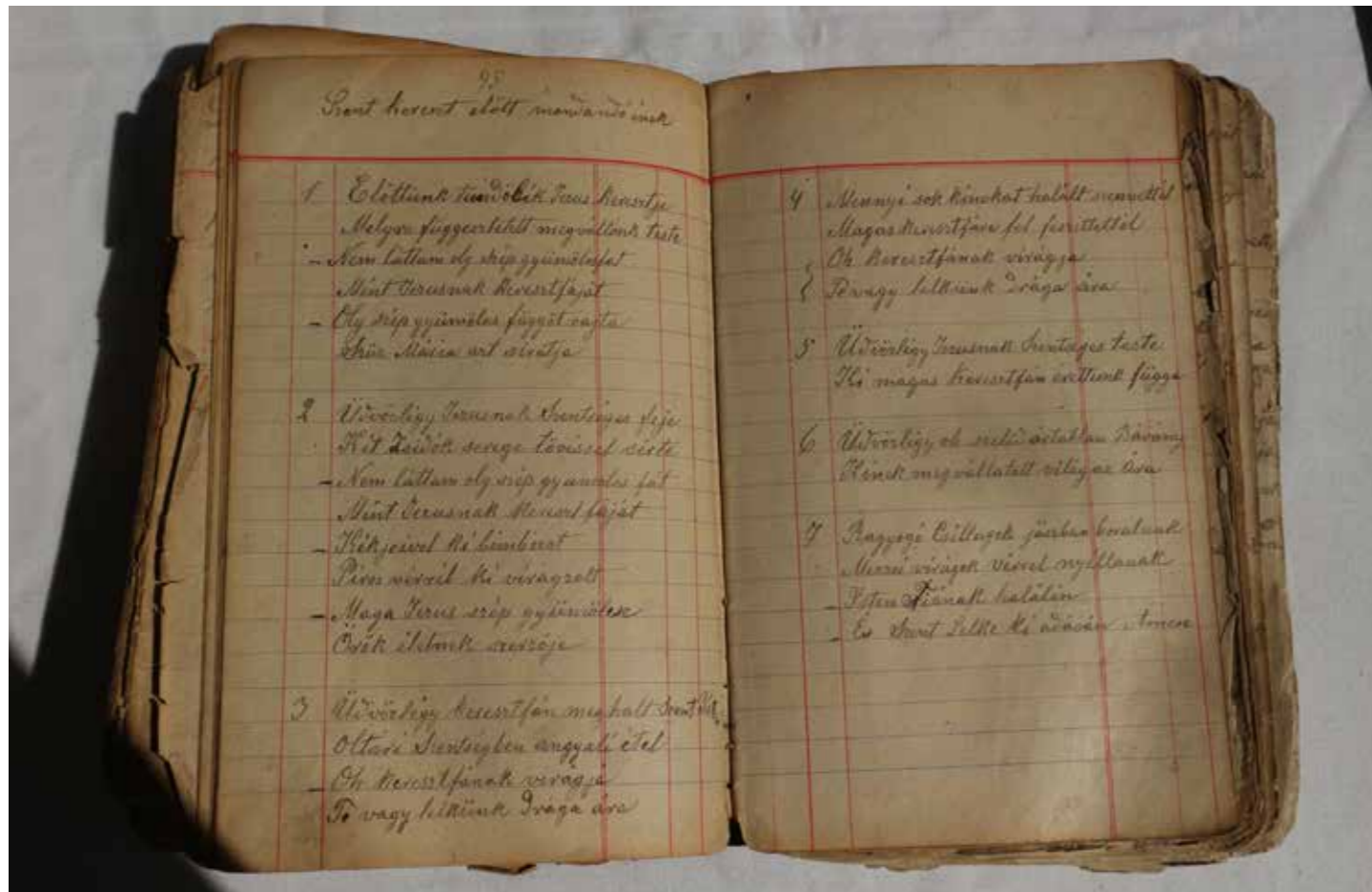
Igen, ez a sajátos leányegyház-lelkiség. A helyben fennmaradt közel 300 népének a lelki önállóság szükséglete, formája és egyben gyümölcse.

1855-ös dátummal maradt ránk a Perenyéi kéziratos énekeskönyv. Az itt található énekek eltérnek a hivatalosan használt énekeskönyvektől. Ez mit jelent, és kik, hogyan őrizték az énekeket, imádságokat? Hogyan adták tovább, tanították az embereknek?

– A perenyéi előénekesek bővítették ezt az 522 oldalas énekgyűjteményt 100 éven keresztül. Többnyire Szent Vidre, Lékára és Vasvárra szóló búcsújáró és ünnepi Mária-énekeket, Szent Vendel-énekeket, vasárnapi misékre szóló ún. evangéliumi énekeket, egy Szent Flórián-költeményt, halotti zsolozsmát, továbbá szép esőért és tiszta üdőért való, megható szépségű könyörgéseket tartalmaz. Az előénekesek éltették őket, és a közösség tagjai természetes módon, nemzedékről nemzedékre tartották őket életben a zarándoklatokon és az ünnepeken való rendszeres alkalmazásuk során. A kötet megélt hit, benne a Szűz Mária égi segítségébe vetett gyermeki bizalom tükrö.

Számomra különösen érdekes a ma is létező előénekesi feladat, de jobb talán azt mondani, hogy élethivatás. Azt gondolom, hogy ez a faluban megtisztelő feladat volt és napjainkban is az. Mi a feladata az előénekesnek, és egyáltalán ki kaphatta ezt a megtisztelő címet?

Az előénekesek a XVII–XVIII. századi licenciátusok utódai: ők püspöki engedéllyel minden liturgikus és paraliturgikus szertartást végezhetek (lényegében) a gyóntatáson és a misézésen kívül. Az előénekes egy hiteles személy, énekhangja és kiállása bátor, kalendáriumi ismeretei alaposak, és a helyi változatokból álló énekrepertoárja bőséges. Tehetségük és lelkületük alapján választódtak ki a helyi közösségekben. Az előénekes fő működési területe a búcsújárás máriás lelkületének megadása, a halottvirrasztó, a misék előtti és utáni közös éneklés és a népvesperás, a nagyheti Jézusvirrasztás, a húsvétvasárnapi Jézuskeresés és más paraliturgikus szertartások irányítása. Napjaink kántorhiányos időszakában a mise előénekes is lehet(ne).

Perenye esetében a Szent Vidre tartó zarándoklatról sem feledkezhetünk meg. A falu fogadalmi zarándoklata ez szintén sajátos szokásokkal, énekekkel.

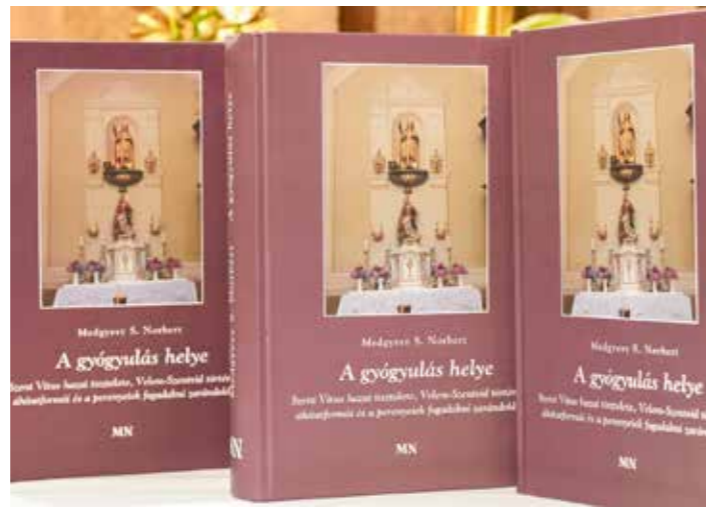
Szeptember utolsó vasárnapján tartjuk megszakítás nélkül az 1849-es kolerajárvány idején tett fogadalom óta. E búcsújárás karakterét és lelkiségét adják az egyes áhítatformák (előesti gyertyagyújtás, bevonulás, Fájdalmas Mária-mise, oltárkerülés, viaszszobros offerálás), a helyi dal- és énekesanyag, az őstól örökölt, elsősorban litániázó formájú Mária-énekek, pl. az Egek Királynéja, Mária, segíts! kezdetű fohászsorozat, melyeket klasszikus módon Hollósi László, Jáger József és jómagam éneklünk elő a mintegy 120 tagú keresztyánok.

Több mint két évtizede kutató, gyűjtő Perenyében a vallási emlékeket. Neked miért fontos mindez, és Te mennyiben formálódott az itt kapott lelki kincsek hatására?

Perenye számomra egy ajándék. Hitemet erősíti, alázatra nevel, és a mélysége miatt csodálkozni tanít minden egyes népének, jeles napi népszokás és archaikus népi imádság. A már elpihent idősök, akiktől 1995 óta rendszeresen gyűjtöttem, köztük elsősorban a sziporkázó Annus néni, azaz Bejczy Józsefné Hittaller Anna (1928–2015) előénekes mesteri egyénisége egy életre szóló emberi, zenei, előénekesi és közösségvezetői példát jelent számomra. A Rába-mente őseim szülőföldje is, ezáltal a kötődésem is erősebb lett e tájhoz: a magyarul megélt, liturgikus gyökerű és értékelvűen élhető katolikus kincseire bukkantam még élő formában a huszonnegyedik órában. Éppen ezért érzem, hogy a felelősségem óriási: egy kincsesháza birtokában vagyok,

KÖZEL KERÜLNI ŐSEINKHEZ, LÉLEKBEN EGYMÁSHOZ ÉS AZ ÉGIEKHEZ - KÖTETBEMUTATÓ PERENYÉBEN

Nagy érdeklődés mellett mutatták be Perenyében Medgyesy S. Norbert: A gyógyulás helye című könyvét. A kötet Szent Vid segítőszent hazai kultusztörténetét, valamint a vele mi Szent Vid-kápolna történetét, újkori áhítatformáit és a perenyeiek fogadalmi zarándoklatát mutatja be. A kötet az ismert írott történeti források és a szóbeli néphagyomány teljes körű feltárásával, kritikai kiadásával és elemzésével elsőként részletezi a kultuszhely történetét, paraliturgiáját és regionális-spirituális jelentőségét. Megismerhetjük a Szent Vitus liturgiáját Kovács Andrea egyházzene-kutató munkájából, a középkori Szentvid-vár történetét Fekete Mária és Kiss Gábor régészek írása alapján. Olvashatunk személyes vallomásokot, visszaemlékezéseket is a kötetben a perenyeiek fogadalmi zarándoklatáról is, hiszen a kiadvány e hagyomány ismertetésére - imádságaira, énekeire, áhítatformáira - nagy hangsúlyt helyez. A hűség zarándoklata - így jellemezte e zarándoklatot Székely János megyéspüspök beszédében, aki köszönetet mondott a perenyeieknek, hogy őrzik és ma is teljesítik őseik vállalását. A hűség nem negatív fogalom, inkább pozitív: a szeretet mélysége és emlékezete. A Szent Vid-i zarándoklat az éltető gyökerekkel köt össze újra, mintha a zarándok megérintené az ősei kezét, megérintené a hitüket, átéli, hogy egy éltető közösség tagja, átéli a természet szépségét, a nemzetünk, anyanyelvünk, énekeink, kultúránk kincseit.

Segítség a nardai károsultaknak

2024. június 8-án árvíz, 9-én tornádó pusztított Nardán. Emberek veszítették el a tető fejük felől, házak rongálódtak meg, áztak be, ablakok törtek össze a szélsőséges időjárás miatt. A Szombathelyi Egyházmegyében, dr. Székely János megyéspüspök kezdeményezésére, gyűjtést hirdettek a károsultak megsegítésére. 15 bajbajutott család kapott támogatást, a hívek nagylelkű adományainak köszönhetően. Az erről szóló támogatást szeptemberben írták alá az érintettekkel. A Szombathelyi Egyházmegyei Karitászigazgatójától Kiss Istvántól megtudtuk: több körben egyeztettek a segítség módjáról és lehetőségeiről Glavanics Krisztina polgármesterrel illetve dr. Kondor Jánossal, a Karitatív Alapítvány elnökével. Próbáltak rászorultság - gyermekek száma, megélhetést érintett-e a káreset, kárérték, élethelyzet - alapján szétosztani a rendelkezésre álló összeget

KONCERTEK A PÜSPÖKI PALOTÁBAN

Jegyek a püspöki palotában kialakított látogatóközpontban vásárolhatók, keddtől szombatig, 9.00 és 17.00 óra között.
Jegyár: 4.000 Ft

OKTÓBER 18. PÉNTEK 19.00 ÓRA BUDAPEST SAXOPHONE QUARTET KONCERTJE

A kvartett azzal a céllal alakult, hogy Magyarországon is felkeltse a figyelmet az egyre terjedő klasszikus szaxofon zene iránt. 1997-től koncerteznek folyamatosan belföldön és külföldön egyaránt. A zenekar tagjai a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán diplomáztak.

NOVEMBER 15. PÉNTEK 19.00 ÓRA DUO SERA KONCERTJE

Seleljo Erzsébet - szaxofon, Razvaljajeva Anasztázia - hárfa
A különleges hangszerösszeállítású páros nyolc évvel ezelőtt indította el a Találkozások című koncertsorozatát, egyrészt a kortárs zene iránti érdeklődésük miatt, másrészt azzal a céllal, hogy saját repertoárát építsenek ki.

DECEMBER 13. PÉNTEK 19.00 ÓRA BŐSZE ÁDÁM ELŐADÓI ESTJE

ANGYALOK A ZENETÖRTÉNETBEN ÉS A MUZIKÁLIS BESTIÁK CÍMŰ KÖNYVÉNEK BEMUTATÓJA

Bősze Ádám magyar zenetörténész, 2008 óta a Bartók Rádió műsorvezetője, 2010 óta a Magyar Antikváriusok Egyesületének elnöke, több kulturális rendezvény és zenei közvetítés moderátora.

„Tekintetem a hegyek felé emelem...” (Zsolt 121,1)

2025-ben Szentévet ünnepel az Egyház. Ferenc pápa kérésére ezt egy felkészülési év előzi meg, melynek középpontjában az imádság áll. Pongrácz Benedek atya segítségével havilapunk olvasóit elkísérjük ezen az úton.

Talán sokunkban megjelent az a vágy, hogy ott legyen akkor, amikor Jézus a vízen járt, vagy a csodálatos kenyérszaporítást véghez vitte. A valós eseményeknél igaz nem lehettünk ott, de az evangélium tanúságtételéből egészen pontosan megismerhetjük, mit történt. A szemináriumba való költözés után ismerkedtem meg azzal a szemlélődő imádsággal, amelyet Loyolai Szent Ignác lelki gyakorlatos könyvében fejt ki. A szentírás szemlélődés gyakorlata bevonja egyik sajátos emberi képességünket, a képzeletünket az imádságba. Nem válaszokat keresünk, hanem szívünk-ből megfogalmazhatjuk a vágyat, hogy Vele szeretnénk találkozni, az Ő ajándékaira vágyunk, és az átméltalóan igazságosan átadjuk magunkat a Szentlélek vezetésének. Az ignáci szemlélődés lehetővé teszi számunkra, hogy új szemmel lássuk a már sokat hallott történeteket. Más részleteket, mozzanatokot vehetünk észre, új kérdéseket tehetünk fel, és megtalálhatjuk azt a módot, ahogy Isten közvetlenül szólhat hozzánk. Az ignáci szemlélődés bármely szentírás elbeszéléssel jól működhet, de Ignác elsősorban Jézus életének, halálának és feltámadásának az evangéliumokban található eseményeire összpontosít. Ehhez mérten tudunk választani szentírás szakaszt imádságunkhoz. A gyakorlat előtt elcsendesedhetünk, és kényelmes pozícióba keresve jelen lehetünk Isten előtt. Tudatosíthatjuk, hogy Isten itt és most jelen van, Ő szeretettel fordul felénk és mi is fordulhatunk felé. Elolvashatjuk – akár többször is – a választott szentírás szakaszt. Ezután kérhetjük azt, ami szívünkben vágyként van jelen, hogy Istennel tudjak időzni a következő imaidőben.

Majd felidézhetjük a bibliai történetet, a helyszínt, a szereplőket. Figyelhetünk arra, hogy mely szavak, mondatok, képek érintenek meg minket. Esetleg a körülmények leírása, vagy a természeti adottságok azok, amelyekkel most azonosulni tudunk. Úgy helyezkedhetünk bele a cselekménybe, mintha mi is részese vagy kívülről szemlélője lennénk az eseményeknek. Ott időzhetünk el, ahol a leginkább érintve érezzük magunkat. Figyelem és érzékelem, ahogy Isten formál engem ebben a jelenlétben. Majd, ami megérintette bensőnkben, azzal párbeszédbe kezdhetünk Istennel. A párbeszéd nem csak a mi szavainkról és megosztásunkról szól, hanem szívünknek nyitottnak kell lennie Isten szavára is. Őszintén megoszthatjuk Vele minden nehéz érintődésünket. Ugyanúgy megoszthatjuk Vele örömünket, felismerésünket, vagy azokat a vágyainkat, amelyek az imádságban születtek. Szemlélhetjük, ahogy Ő válaszol, vagy miben erősít meg minket, mit mond az életre vonatkozóan. Ha úgy érezzük, hogy Ő vagy én lezártam az imádságban töltött időt, akkor egy Miatyánknál vagy saját szavunkkal megfogalmazott imádsággal lezárhatjuk a közös együttlételemet. Amikor befejeztük, visszatekinthetünk az imádság idejére. Melyik szó, mondat, mozzanat fogott meg minket leginkább? Mi ragadott meg leginkább Istentől? Mit ismertem meg belőle? Esetleg van e olyan érintődésem, amelybe szívesen visszatérnék? Ezekre a kérdésekre adott válaszaink által könnyebben vissza tudok tekinteni az imaidőre, láthatom, Isten milyen úton vezet, mit mond, és mire hív belső megmozdulásaim által.

SEPTEMBER 1-JÉN SZÉKELY JÁNOS MEGYÉSPÜSPÖK MEGÁLDOTTA A FELÚJÍTOTT HALOGYI TEMPLOMOT.

Három évi munka után nyerte vissza eredeti szépségét a templom, amelyre több mint 33 millió forintot fordítottak. Elsősorban a vízesedés okozta károkat javították ki, de pl. villamossági problémákat is orvosoltak, és új színezést kapott az épület külseje. A belső térben is végeztek renoválást és a szobrok, festmények felújítását is elvégezték. A felújítás az egyházmegye, az önkormányzat, a hívek és az országgyűlési képviselő összefogásával, segítségével vált lehetségessé.

SEPTEMBER 21 -ÉN SZÉKELY JÁNOS MEGYÉSPÜSPÖK MEGÁLDOTTA A FELÚJÍTOTT SORKIFALUDI TEMPLOMOT.

Három év alatt készültek el a munkálatokkal. Az első évben a padok közötti padlót újították fel, utána következett a fűtés és a hangosítás korszerűsítése, valamint Gaál Jenő atya emléktábláját is elkészítették. Befejezőként pedig szigetelték a templomot, a vízelvezetés és a villanyszerelés is megtörtént.

Egy fehér vértanú

Kerkai Jenő jezsuita szerzetesről tartottak előadást Zalaegerszegen

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége Zalaegerszegi Csoportja rendezvényén a ceszregi Szent Móric Plébánia egyházközsége által szervezett Kerkai 120 emlékévként keretében dr. Koronkai Zoltán jezsuita szerzetes tartott előadást a Mindszentyneumban Kerkai Jenő jezsuita szerzetes atyáról és az általa létrehívott KALOT (Katolikus Agrárfjúsági Legényegyletek Országos Testülete) mozgalomról. Az előadóval Sárközi Livia, a Mária Rádió Zalaegerszeg önkéntese beszélgetett többek között arról, hogy hivatásának választásában mekkora szerepet játszott Kerkai atya példája, miért az agrárfjúságot célozta meg a KALOT és hogyan figyelték meg a kommunizmus idején.

A doktori disszertációját Kerkai atyáról és a KALOT mozgalomból írta, de már korábban elköteleződött a téma iránt. A jezsuita hivatás választásánál is szerepet játszott Kerkai Jenő atya életútja?

Eredetileg villamosmérnök vagyok, és még mérnökhallgató koromban került a kezembe egy könyv, ami a KALOT történetét is bemutatja. Nagy Töhötöm: A jezsuiták és szabadkőművesek című műve, amelyben sokat ír a KALOT-ról, hogyan kezdték el Kerkai atyával a munkát, mi volt a vágyuk, és milyen küzdelmeik voltak. Amikor elolvastam ezt a könyvet az fogalmazódott meg bennem, ha valaha olyan örültséget csinállok, hogy pap leszek, akkor jezsuita szeretnék lenni. Erre még várni kellett egy kicsit, de néhány év múlva becserkészett a Jóisten, és tényleg elindultam ezen az úton. Lehet azt mondani, hogy számomra ez a találkozás Kerkai Jenővel hivatás ébresztő volt, mert azt láttam benne, ahogy leírja Nagy Töhötöm a jezsuitákat, hogy egy olyan apostoli közösség, amely nagyon kreatív, nagyon modern, és nagyon jól meg tudta szólítani abban a korban a fiatalokat, és ugyanakkor nagyon mély a Jézussal való személyes kapcsolatok révén.

Kerkai atya miért pont az agrárfjúságot próbálta szervezni?

A harmincas évek Magyarország az a kor, amit a hárommillió koldus országának is neveznek, mert ennyi ember élt vidéken és nincstelenül. Erre hívta fel a figyelmet a népi íróknak egy csoportja is. Kerkai atya gyermekkorában látta ezt a helyzetet, édesapja vízi molnár volt, a parasztok nála öröklötték a gabonájukat. Élő kapcsolata volt a vidéki léttel, és arra tette fel az életét, hogy nekik segítsen, célja volt a nép felemelése.

Félmillió embert tudott bevonni a KALOT mozgalom, amelynek céljai között ott volt a földosztás is, ami azonban nem találkozott az egyház elképzeléseivel. Miért?

A katolikus egyház volt a legnagyobb földbirtokos akkor Magyarországon, persze ennek megvolt a célja, hiszen az iskolák, templomok fenntartása a földbirtokok bevételeiből történt. Ha az egyház társadalmi tanítását nézzük, akkor valóban volt abban egy strukturális igazságtalanság, hogy milliók voltak föld nélkül, míg kevesek kezében nagy földbirtokok koncentráálódtak. És Kerkaiéknak az volt a javaslatuk, hogy ne úgy legyen a földosztás, ahogy később a kommunisták megvalósították, hogy elvettek mindent, hanem hogy hosszú távú bérletre adják azoknak az embereknek, akik eleve ott élnek és dolgoznak ezeken a földeken. Nemcsak a KALOT mozgalom létrehozása kötődik Kerkai Jenő atya nevéhez, hanem más mozgalmakat is elindított.

A legnagyobb kezdeményezése a KALOT volt, de emellett foglalkozott munkásokkal is. Akkor volt más katolikus szociális mozgalom is, ilyen volt az EMSZO (Egyházközségi Munkásszakosztályok), amelynek Kerkai atya szintén motorja volt. Meghatározó szereplője volt a magyar kereszténydemokrácia kibontakozásának, és a Kereszténydemokrata Párt és a Kereszténydemokrata Néppárt elindulásában is központi szerepe volt.

Kerkai atyát sokan megfigyelték, sokakat beszerettek családjából, barátai, talán rendtársai közül is. Mit lehet erről tudni?

Nagyon sokat tudunk az ő életéről, mert a kommunizmus évei alatt sokan számoltak be arról, hogy mit mondott, mit csinált. Van, hogy szinte napra pontosan lehet rekonstruálni, hogy hol volt és mit mondott. Persze ezek a beszámolók sokszor egyoldalúak, vagy szűrtek, pl. volt olyan barátja, aki csak olyan jelentést adott, ami nem volt kompromittáló. De persze volt olyan jelentés is, amely visszaadja, hogy mit mondott például a békepapokról, akikkel szemben egyébként nagyon kritikus volt Kerkai.

Példaképpé vált a kutatás közben Kerkai Jenő atya, és ha igen, miért?

Úgy indult a kutatás, hogy példaképem volt, és a kutatás alatt még inkább az lett. Az Állambiztonsági Levéltárban vagy más kortárs visszaemlékezéseket olvasva a legnagyobb tisztelettel, szeretettel beszéltek róla, és szentként tisztelték. Én azt gondolom, hogy Kerkai atya egy fehér vértanú volt, ő egy szent volt, egy nagyon Istennek odaadott, szeretetteljes, sokat szenvedett ember.

Lektoravatás Zalaegerszegen

Szeptember 20-án, Zalaegerszegen szentmise keretében tizenhat férfit avatott lektorra Dr. Székely János megyéspüspök. A kétéves akolitusképzés feléhez érve, már komoly készüléket maguk mögött tudva kapták meg a jelöltek az egyházi szolgálat e lehetőségét. Ketten közülük igyekeztek szavakba önteni, mit jelentett számukra ez az ünnep.

„Izgalommal vártam az eseményt. Egy fontos, köztes lépcsőfoknak tekintetem az akolitusavatás előtt. Nagyon magával ragadó és szép volt a liturgia. A püspök atya mellett papok, diakónusok, akolitusok szolgáltak, a padsorokban ott ültek családtagjaink, és ott voltunk mi is az oltár körül, leendő lektorok. Hitünk szerint az égi karok is képviselték magukat. Az az érzés töltött el, hogy az egész Egyház jelen van ezen a szentmisén. Kiragadtattunk arra az órára a profán világból. Nem is annyira felavatásként, hanem inkább befogadásként, beavatásként éltem meg. Persze nagyon lekötötte a figyelmemet, hogy ne hibázzam el a ceremónia rám eső részét. Első voltam a névsorban, ezért nekem kellett először kilépnem Püspök atya elé. El ne felejtsek meghajolni, ne gabalyodjon bele a lábam az albámba... Nagyon fújtam, amikor rendben a helyemre értem. A ceremónia után felszabadult öröm költözött belém. Azóta viszont furcsa változásra figyeltem fel magamban: Lektor lettem. Eddig meghívott vendégnek éreztem magam az oltár körül, most már hivatásomnak érzem a szolgálatot. Amit eddig is végeztem, már úgy végzem, mint az Egyház hivatalos szolgálattevője.”

„Számomra az avatás az együvé tartozást jelentette elsősorban. Nagyon jó volt megélni már a készülétkor, de különösen a szentmise alatt az egységet, amely eddig is érezhető volt közöttünk. Különösen nagyon szép és méltó volt az avatási szentmise, felemelő volt látni, hogy a ministránsok, akolitusok, diakónusok és a részt vevő atyák velünk együtt színültig töltötték a szentélyt. Az esemény utáni agapé pedig jó lehetőség volt arra, hogy kellemes beszélgetés közben megismerjük egymás családtagjait is. Büszke vagyok rá, hogy lektorként Isten szolgája lehetek.”

Imádkozzunk az Egyházmegye új lektoraiért, hogy mindig hiteles szolgálattelvők legyenek!

Sok szeretettel várja az érdeklődő szülőket és diákokat nyílt napjaira a Boldog Salkaházi Sára Technikum

Képzések

- Óvodai nevelő - új szak
- Oktatási szakasszisztens
- Kisgyermekgondozó, -nevelő
- Szociális ápoló és gondozó
- Szociális és gyermekvédelmi szakasszisztens
- Szociális és rehabilitációs szakgondozó
- Gyermek-és ifjúsági felügyelő

Időpontok

- 2024. október 24. 9.00
- 2024. november 11. 9.00
- 2024. december 16. 8.00

Helyszín

9700 Szombathely,
Petőfi Sándor utca 6.

www.bsst.hu

A programra regisztrálni az alábbi QR-kódon lehet:

Gondolatok a teremtésvédelemről

Egyházi életünkben és a szóhasználatunkban egy új fogalom jelent meg „teremtésvédelem” néven. Ennek hallatára két gondolat fogalmazódik meg bennünk: mit jelent ez a kifejezés, és miért foglalkozik vele az egyház? Leegyszerűsítve azt kell mondanunk, hogy a teremtésvédelem abban különbözik a környezetvédelemtől, hogy nem csupán a környezetünket, a természetet, és a bennünket körülvevő világot akarjuk megvédeni a káros hatásoktól, hanem a teremtésre úgy tekintünk, mint Isten szeretetének kiáradására. Aigner Géza volt letenyei plébános osztja meg gondolatait a témával kapcsolatban, októberben, a teremtésvédelem hónapjában.

Azzal az igyekezettel, amellyel az ember óvja, kibontakoztatja az őt körülvevő és éltető környezetet, nem csupán olyan magatartásformát próbál megvalósítani, amellyel igyekszik elkerülni a természet károsítását, illetve helyreállítani a benne keletkező sérüléseket, pusztításokat, hanem belső szemléletében akarja szeretetébe fogadni az Isten által neki ajándékozott világot, az egész teremtést a maga harmóniájával és szent voltával. Nem csupán a magatartásán akar változtatni, hogy minél kevésbé károsítsa a csodálatos világot – amelyről Assisi Szent Ferenc elragadtatással azt írja a Naphimnusz című költeményében, hogy Isten végtelen dicséretét végzi –, hanem a teremtésvédelmet megélt környezettudatos ember lelkében, belső világában akarja felindítani a végtelen szeretetet Isten jóságából való ajándéka, a teremtett világ iránt. A világmindenség részeként az ember, mint „saját testét” szereti az Úristen alkotását. Az ember a Gondviselő Isten társa lesz környezetének kibontakoztatásában. Vele való élő közösségben szeretettel fogadja a határtalan univerzum ajándékait, életterének éltető kölcsönhatásából gyönyörű harmóniába helyezkedhet.

Jézus tanítása állandó felhívás az Atyával való mély kapcsolatra, ahogy ő maga is kifejezte: „Én az Atyában vagyok és az Atya énbennem.” Az Atyához való állandó szeretetteljes odafordulásra van szükségünk nekünk is. A teremtésvédelem arra figyelmeztet, hogy mi magunk, és a körülöttünk lévő világ Isten egységet képező, teljességre rendelt alkotása vagyunk. A „legyetek szentek, mert a ti Mennyei Atyátok is szent” utasítás a környezetével való kapcsolatában is szeretetteljessé akarja tenni az embert, megtisztítva szándékait, céljait, hogy a teremtett világban felismerje Isten jelenlétét, és az embernek szánt éltető utat.

Miért foglalkozik az egyház a teremtésvédelemmel? Mi, emberek gyakran akkor ismerjük fel egy-egy dolog jelentőségét, amikor már elveszítettük.

A lelkünk mélyén érezzük, nagy veszélyt rejt, hogy nem bánunk helyesen környezetünkkel. Azt is tudjuk, hogy nem egy-egy „akcióval” tehetjük élhetővé és fenntarthatóvá világunkat, hanem megfelelő szemlélettel, a teremtés értékének felfedezésével és megbecsülésével.

A teremtésvédelem elgondolkodtat bennünket az ember világban betöltött helyéről, segít a teremtő Isten megismerésében, segít a realitások talaján maradván szakralitásunk megélésében. Iránymutató jövőnk, céljaink tervezésében, mert az ember cselekedeteit leginkább lelke képes helyes úton vezetni. A mindennapi életben szükséges tettekre alkalmazza hitünk lelki tartalmát. Vigyáz az emberre, hogy ne zuhanjon ki abból az éltető foglalatból, amelyet a teremtés jelent számára.

Rendelkezik a hétköznapi ember elegendő lehetőségekkel, hogy tettei hatással legyenek világunk éltető erejének megővésében? Természetesen, sőt a személyes környezetében szinte csak ő tudja megtenni. Bőjte Csaba atya mondta a „szép kert” programban, hogy egyetlen tett sem elenyésző. Amit rendben tartunk, az pont annyival több a semminél, mint ahány négyzetméter.

2016-ban adta ki Ferenc pápa az „Az áldott légy” (Laudato si’) kezdetű enciklikát, melynek megnevezése Assisi Szent Ferenc Naphimnusz című költeményének visszatérő mondata, mellyel minden teremtésmű Istent dicséri. A Szent- atya ezen apostoli irat tartalmát nem ismeretterjesztésnek, felvilágosításnak szánta, hanem programnak, amit meg kell valósítanunk. Az enciklika megjelenése után a magyar egyházban is sorra veszik végig az egyházmegyéket, hogy milyen teremtésvédő tevékenység van jelen a hívő ember életében, mi az, amit meg tudunk osztani, meg tudunk tanulni egymástól, és mi az, amire gondot kell fordítanunk.

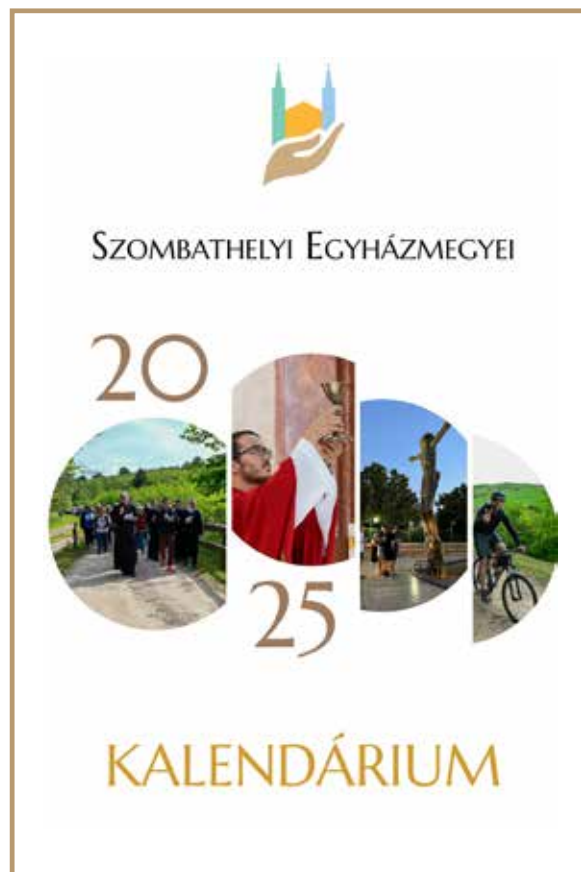

„LEGYEN A MI LELKÜNK IS FIGYELMES, HOGY A MINDENNAPOK KÖZEPETTE MILYEN TANÍTÁST ÉS FELHÍVÁST HALLUNK A TEREMTÉSVÉDELEMSEL KAPCSOLATBAN!”

HAMAROSAN A BOLTOKBA KERÜL EGYHÁZMEGYÉNK 2025-ÖS KALENDÁRIUMA!

Az új kiadványunkban is számos érdekes, izgalmas témán keresztül nyújtunk bepillantást egyházmegyénk életébe. Felidézük Steffek Albin, szombathelyi festőművész életét és munkásságát, aki egyházmegyénkben több templom díszítését is végezte. Ezekből válogatást is nyújtunk a könyvben. Egyházmegyénk papjai közül néhányan újmiséssé jmondatukról osztják meg gondolataikat az olvasókkal, pl. Varju Gábor, Horváth József, Bokor Zoltán, Kovács Ferenc. Idei kiadványunkban minden hónapra kínálunk egyházi népéneket, melyeket Medgyesy S. Norbert művelődéstörténész segítségével válogattunk és amelyeket QR-kódok alatt meg is hallgathatnak. A gyermekeknek színezőket, rajzos feladványokat, a háziasszonyoknak recepteket ajánlunk. Riportjainkban - többek között - elkalauzoljuk olvasóinkat Lourdes-ba kétkeréken, megismerhetik a német és a horvát nemzetiségek húsvéti hagyományait, a gencsapáti tojáskarcolást, bemutatjuk a fából készült koronázási jelvényeket, szót ejtünk a becsvölgyei Fogolykiváltó Boldogasszony-templom építéséről, megemlékezünk a Csesztregen született Kerkai Jenő jezsuita szerzetesről és Kovács Ferenc gencsapáti káplánról.

**KIADVÁNYUNKAT RENDELJÉK MEG
PLÉBÁNOSAIKNÁL, VAGY
A MARTINUS KIADÓBAN!**

KÖNYVAJÁNLÓ

AZ ÖTÖDIK EVANGÉLIUM

SZENTFÖLDI ÚTIKÖNYV DR. SZÉKELY JÁNOS MEGYÉSPÜSPÖKTŐL

„A Szentföldet évszázadok óta nagyon sokan (pl. VI. Pál pápa, de a hagyomány szerint már Szent Jeromos is) nevezték így: „ötödik evangélium”.

Szeretettel ajánljuk mindenki figyelmébe dr. Székely János megyéspüspök legújabb könyvét, amely a Szentföldet mutatja be. A könyv a szent helyek régészeti leírását, történetét, az egyes látnivalók és templomok részletes bemutatását tartalmazza. Emellett a szent helyekhez kötődő bibliai események magyarázatát, elmélkedéseket is olvashatunk a kiadványban, amely gyakorlati tanácsokat is ad a Szentföldre ellátogató zarándokok részére.

**Megvásárolható a Libri könyvesboltban.
www.libri.hu**

Kórházlelkészek elérhetőségei:

Szombathely - Bodorkós Imre
+36 30 619 5474

Zalaegerszeg - Horváth István Sándor
+36 30 211 9359

Martinus
www.martinus.hu
a Szombathelyi Egyházmegye havilapja

Főszerkesztő: Molnár Péter • **Szerkesztők:** Fábíán Tamás, Dr. Kürnyek Róbert, Molnár Péter, Nagy Dóra, Rónainé Magyar Krisztina

Kiadó: Martinus Könyv-és Folyóirat Kiadó (9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 3.)

Telefon: 94/513-191 • **E-mail:** info@martinuskiado.hu • **Internet:** www.martinuskiado.hu

Felelős kiadó: Dr. Perger Gyula

Nyomdai kivitelezés: Yeloprint Kft. • ISSN 2060-145X

Az újságban megtalálható cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók.